

PÜHA PEREKONNA PÜHA A AASTAL

Esimene lugemine Srk 3,2-14

Lugemine Siiraki tarkuseraamatust:

Sest Issand tahab, et lapsed austaksid isa, ja on kinnitanud ema meelevalda poegade üle. Kes isast lugu peab, lepib oma patte, ja ema austaja on varanduse talletajaga sarnane. Kes isast lugu peab, tunneb rõõmu oma lastest, ja päeval, mil ta palvetab, võetakse teda kuulda. Kes isa austab, sellel on pikk iga, ja kes Issanda sõna kuuleb, laseb ema puhata, ja ta teenib oma vanemaid otsekui isandaid. Teo ja sõnaga austa oma isa, et sinule tuleks tema õnnistus! Sest isa õnnistus kindlustab laste kodasid, ema needmine aga lammutab nende alusmüürid. Ära otsi enesele au oma isa häbist, sest isa häbi ei ole sulle auks! Sest inimese au tuleb tema isa auväärsest ja autu ema on lastele teotuseks. Laps, aita oma isa tema vanas eas ja ära kurvasta teda, niikaua kui ta elab! Ja isegi kui ta mõistus kahaneb, siis saa sellest aru, ja ära põlga teda, kui ise oled täies jõus! Sest heategu isa vastu ei unustata ja arvestatakse sinu kasuks, olgugi sul patte.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps128 ,1-2. 3. 4-6. R:5)

R: Issand, õnnista meid kõigil me elupäevadel.

Õnnis on inimene, kel on aukartust Issanda vastu,
kes käib Issanda teedel.

Su oma kätetöö toidab sind,
sa oled õnnis ja su käsi käib hästi.

R:

Sinu naine on nagu viljakas viinapuu,
su kodutares,

Sinu lapsed on nagu õlipuu võsud
ümbes su laua.

R:

Jah, nii õnnistatakse inimest,
kel on aukartust Issanda vastu.

Issand õnnistagu sind Siionist
ja sa näed Jeruusalemma head põlve kogu oma eluaja.

R:

Teine lugemine Kl 3,12-21

Lugemine apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Rõivastuge nagu Jumala valitud pühad ja armastatud südamliku kaastundega, lahkusega, alandlikkusega, tasadusega ja kannatliku meelega, üksteist taludes ja üksteisele andestades, kui kellelgi on teise vastu kaebust. Nii nagu Issand teile on andeks andnud, nõnda tehke teiegi! Aga üle kõige selle olgu armastus – see on täiuslik side! Ja teie südameis valitsegu Kristuse rahu, millesse te olete kutsutud ühe ihuna. Ja olge tänulikud! Kristuse sõna elagu rikkalikult teie seas, kõiges tarkuses õpetage ja manitsege üksteist psalmide, hümnide ja vaimulike lauludega, laulge kogu südamest tänulikult Jumalale! Ja kõik, mida te iial teete sõnaga või teoga, seda tehke Issanda Jeesuse nimel, tema läbi Jumalat Isa tänades! Naised, alistuge meestele, nagu on sünnis Issandas! Mehed, armastage naisi ja ärge olge karmid nende vastu! Lapsed, olge oma vanemaile kuulekad kõigis asjus, sest see on Issandale meelepärane! Isad, ärge riielge oma lastega, et nad ei muutuks araks!

See on Jumala Sõna.

Salm enne Evangeeliumi Kl 3, 15a.16a

Halleluuja. Valitsegu teie meelte üle Kristuse rahu,
Kristuse sõna elagu teie keskel kõiges oma rikkuses. Halleluuja

Mt 2, 13-15.19-23

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist

Kui tähetargad olid lahkunud, vaata, siis ilmus Issanda ingel Joosepile unenäos ja ütles: “Tõuse, võta kaasa laps ja tema ema ning põgene Egiptusesse ja jää sinna, kuni ma sind käsin, sest Herodes tahab lapse üles otsida ja hukata!” Siis Joosep tõusis, võttis lapse ja tema ema ning põgenes öösel Egiptusesse. Ja ta oli seal Heroodese surmani, et läheks täide, mis Issand on rääkinud prohveti suu kaudu: “Ma olen kutsunud oma Poja Egiptusest”.

Kui nüüd Herodes oli surnud, vaata, siis ilmus Issanda ingel Egiptuses Joosepile unenäos ja ütles: “Tõuse üles, võta laps ja tema ema ning mine Iisraelimaale, sest need, kes püüdsid last tappa, on surnud!” Siis ta tõusis, võttis lapse ja tema ema ning tuli Iisraelimaale. Kuulnud aga, et Arhelaos on kuningaks Juudamaal oma isa Heroodese järel, kartis Joosep sinna minna. Teda hoiatati unenäos, et neil tuleb minna Galileasse, ning ta tuli ja asus elama külla, mida kutsutakse Naatsaretiks, et läheks täide, mida on räägitud prohvetite kaudu: teda peab hüütama Naatsaretlaseks.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, täna tähistab katoliku kirik Püha Perekonna püha. Saksa keeles “das Hochfest der Heilige Familie”. Kui seda aga lohakalt välja öelda, nii et H täht “heilige” eest ära jääb, siis jõuame täiesti juhuslikult ideaali asemel reaalsusesse. See on ju tõsi, et me elamegi “Eilige Familie” ehk “kiirustava perekonna” ajastul: kord pole noortel inimestel kannatust ja nad kiirustavad koos elama juba ammu enne, kui on abieluks valmis; siis jälle, kui nad on teinud otsuse end vähemalt perekonnaseisuametis registreerida, ei kesta kuigi kaua kui hakatakse juba mõtlema sama kiirele lahutusele.

Nojah, tegelikult tuleb see ka mulle endale mingitpidi tuttav ette. Ka minul on alati intentsioon – see tähendab kavatsus – pidada püha Missat. Aga vahel saab intentsioonist intensioon – pingestatus – ja siis saab Pühast Missast üsna intensiivne ehk “kannatamatult kiirustav missa”.

Ma ei tea, armsad vennad ja õed, kas teiega juhtub ka vahel midagi sarnast, aga minul on igal juhul hea põhjus oma pattu kahetseda. Ja kui teile parasjagu minged oma häid patte pähe ei tule, siis lugege palun patutunnistus ka minu eest.

Mina tunnistan...

Jutlus

Kuid mis on üldse perekond kui selline? Oma olemuselt on see ju suletud ühiskond. Tuumikperega liituvaid uustulnukaid – väimeest või miniat – vaatavad vanemad ikka kahtlustava pilguga, sest oma sisimas teavad kõik vanemad: tegelikult ei saa ükski võõras olla meie armsale pojale või tütrele piisavalt hea. Püha Perekonna loos jääb see aspekt küll hoopis kõrvale, sest Jeesus ei abiellunud, ta ei pidanud kunagi esitlema oma väljavalitud vanematele ja ka tal endal polnud ei miniat, väimeest ega järeltulevat põlve.

Sõna “perekond” kasutatakse samas ka eufemismina (st ilustava, pehmedava sõnana) tähistamaks maffiat, kuritegelikku organisatsiooni. Diktatuuririikides, kus võimutsevad perekonnaklannid, võib veenduda, kui kahjulik on niisugune valitsemisvorm laiemale üldsusele. Seega pole ime, et arenenud maailmas on kuningaperede reaalne võim oma riigi üle kadunud – surnud loomulikku surma.

Võibolla just sellepärast rõhutab Püha Perekonna suletud olemus tõsiasja, et perekond ei sobi siin maa peal kiriku mudeliks. Kirik ei tohi ju olla ega muutuda suletud süsteemiks, kus iga uustulnuk peaks vägisi unustama kõik, mis ta on varem õppinud või kes ta on varem olnud. Kirik peab oskama mitte ainult õpetada, vaid ka ise õppida – näha inimeste hingehädasid. Ta ei tohi püüda igäüht valmis klišeede järgi parajaks lõigata, vaid peab nõudma igäühelt tema võimete kohaselt. See oli

Jeesuse missiooni üks peamisi põhimõtteid. Kristlastele jääb aga alati väljakutseks, kuidas vältida omaaegsete variseride ja kirjatundjate enesekesksust. Uustulnukad, kes käituvad laitmatult, ei peaks tundma end kirikus teise sordi inimestena.

Sest mida on Jeesus ise oma vaimuliku pere liikmete kohta öelnud? “Õndsad on rahunõudjad, sest neid saab nimetatama Jumala poegadeks.” (Mt 5,9); “Armastage oma vaenlasi ja tehke neile head... Siis on teie palk suur taevas ja teid nimetatakse Jumala poegadeks... Olge halastajad, nagu teie Isa on halastaja.” (Lk 6,35-36). Kui nüüd kõik hea tahtega inimesed on Jumala pojad, siis peaks ju küll kõik olema üks suur Jumala perekond?!

Võibolla ei ole siiski päris juhuslik, et tasust rääkides mainib Jeesus taevast ja kasutab tulevikuvormi. Jumalat ennast meie silmad siin maailmas ei näe, ja ükski inimene ega struktuur ei suuda maa peal tema rolli üle võtta. Kirik ei ole veel Jumala perekond, ta on ainult abivahend sellel teel, et jõuaksime kord oma taevasele kodumaale.

Armas kuulaja, siin maa peal tuleb meil elada Jumalale ja inimestele, mitte ainult tavadele, eeskirjadele ja struktuuridele, mis kipuvad meid ikka suure masina mutrikesteks taandama. Sellepärast ongi Püha Perekond teistmoodi. Sinna võetakse meid vastu kasulastena. Maa peal võivad poeg või tütar saada oma vanematest targemaks või edukamaks, kuid keegi ei saa kunagi meie taevasest Isast suuremaks. Püha Perekond on ideaalpilt, mis näitab meie vaimse olemuse piire. Aamen.